

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

19. prosince 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v občanských věcech – Řízení o evropském platebním rozkazu – Nařízení (ES) č. 1896/2006 – Předložení doplňujících dokumentů podporujících nárok – Zneužívající ujednání ve spotřebitelských smlouvách – Směrnice 93/13/EHS – Posouzení soudem, u něhož byl podán návrh na vydání evropského platebního rozkazu“

Ve spojených věcech C-453/18 a C-494/18,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podané rozhodnutími Juzgado de Primera Instancia n° 11 de Vigo (soud prvního stupně č. 11 ve Vigo, Španělsko) a Juzgado de Primera Instancia no20 de Barcelona (soud prvního stupně č. 20 v Barceloně, Španělsko) ze dne 28. června a 17. července 2018, došlými Soudnímu dvoru dne 11. a 27. července 2018, v řízeních

Bondora AS

proti

Carlos V. C. (C-453/18),

XY (C-494/18),

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, M. Safjan, L. Bay Larsen, C. Toader (zpravodajka) a N. Jääskinen, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za španělskou vládu M. García-Valdecasas Dorrego, jako zmocněnkyní,
- za lotyšskou vládu I. Kucina a V. Soņeca, jako zmocněnkyněmi,
- za maďarskou vládu M. Fehérem a Z. Wagner, jako zmocněnci,
- za Evropský parlament S. Alonsem de León a T. Lukácsim, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: španělština.

– za Radu Evropské unie J. Monteirem, jakož i S. Petrovou Cerchia a H. Marcos Fraile, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi J. Baquero Cruzem a N. Ruiz Garcíou, jakož i M. Heller, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 31. října 2019,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. 1993, L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288; oprava Úř. věst. 2016, L 303, s. 26), čl. 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (Úř. věst. 2006, L 399, s. 1), článku 38 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), jakož i platnosti nařízení č. 1896/2006.
- 2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci dvou řízení o evropském platebním rozkazu mezi společností Bondora AS na straně jedné a p. Carlosem V. C. a XY na straně druhé, jejichž předmětem je vymáhání nároků výše uvedené společnosti vyplývajících ze smluv o spotřebitelském úvěru.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 93/13

- 3 Článek 1 směrnice 93/13 stanoví:

„1. Účelem této směrnice je sblížit právní a správní předpisy členských států týkající se zneužívajících ujednání ve smlouvách uzavíraných mezi prodávajícím zbožím nebo poskytovatelem služeb a spotřebitelem.

2. Smluvní ujednání, která odrážejí závazné právní a správní předpisy a ustanovení nebo zásady mezinárodních úmluv, jejichž stranami jsou členské státy nebo Společenství, zejména v oblasti dopravy, nejsou předmětem ustanovení této směrnice.“

- 4 Článek 3 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Smluvní ujednání, které nebylo individuálně sjednáno, je považováno za zneužívající, jestliže v rozporu s požadavkem poctivosti způsobuje významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele.“

- 5 Článek 6 uvedené směrnice stanoví:

„1. Členské státy stanoví, že zneužívající ujednání použitá ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních právních předpisů pro spotřebitele závazná a že smlouva zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez dotyčných zneužívajících ujednání.

[...]“

6 Článek 7 téže směrnice stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů a soutěžitelů byly k dispozici odpovídající a účinné prostředky zabráňující dalšímu používání zneužívajících ujednání ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli.

2. Prostředky uvedené v odstavci 1 musí zahrnovat právní předpisy, podle nichž se osoby nebo organizace, které mají podle vnitrostátních právních předpisů oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů, mohou v souladu s vnitrostátními právními předpisy obrátit na soud nebo příslušné správní orgány s žádostí o rozhodnutí, zda smluvní ujednání sepsaná pro obecné použití jsou zneužívající, aby tak mohly použít vhodné a účinné prostředky k zabránění dalšímu použití takových ujednání.

[...]“

Nařízení č. 1896/2006

7 Body 9, 13, 14 a 29 odůvodnění nařízení č. 1896/2006 znějí takto:

„(9) Účelem tohoto nařízení je zavedením řízení o evropském platebním rozkazu zjednodušit a urychlit řízení o sporech v přeshraničních případech týkajících se nesporných peněžních nároků a snížit náklady na ně a umožnit volný pohyb evropských platebních rozkazů ve všech členských státech stanovením minimálních norem, díky jejichž dodržování bude zbytečné zahajovat v členském státě výkonu jakékoli mezitímní řízení před uznáním a výkonem.

[...]

(13) V návrhu na vydání evropského platebního rozkazu by žalobce měl být povinen uvést informace, které jsou postačující k jasnému určení nároku a jeho odůvodnění, aby byl žalovaný s to si na základě těchto informací zvolit, zda podá odpor nebo nebude nárok popírat.

(14) V této souvislosti by měl být žalobce povinen poskytnout popis důkazních prostředků na podporu nároku. Za tím účelem by formulář návrhu měl obsahovat co nejúplnější seznam možných typických důkazních prostředků, jež se obvykle předkládají na podporu peněžních nároků.

[...]

(29) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zavedení jednotného rychlého a účinného mechanismu vymáhání nesporných peněžních nároků v celé Evropské unii, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být z důvodu rozsahu a účinků nařízení lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.“

8 Článek 1 písm. a) tohoto nařízení stanoví:

„Účelem tohoto nařízení je:

a) zavedením řízení o evropském platebním rozkazu zjednodušit a urychlit soudní řízení týkající se nesporných peněžních nároků v přeshraničních případech a snížit náklady na ně“.

9 Článek 2 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na občanské a obchodní věci v přeshraničních případech, bez ohledu na povahu soudu. [...]“

10 Podle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení platí:

„Pro účely tohoto nařízení se přeshraničním případem rozumí případ, ve kterém má alespoň jedna ze stran bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u něhož byl podán návrh na vydání platebního rozkazu.“

11 Článek 5 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

3) ‚soudem‘ jakýkoli orgán v členském státě, který je příslušný k řízení o evropském platebním rozkazu nebo k jakýmkoli jiným souvisejícím záležitostem;

4) ‚soudem původu‘ soud, který vydává evropský platební rozkaz.“

12 Článek 7 téhož nařízení stanoví:

„1. Pro podání návrhu na vydání evropského platebního rozkazu se použije vzorový formulář A uvedený v příloze I.

2. V návrhu se uvádí:

a) jména a adresy stran a případně jejich zástupců a název a adresa soudu, ke kterému se návrh podává;

b) výše nároku, včetně jistiny a případně úroku, smluvních pokut a nákladů;

c) v případě požadovaného úroku úroková sazba a období, za něž je tento úrok požadován, pokud není k jistině automaticky připočten zákonný úrok podle právních předpisů členského státu původu;

d) žalobní důvod včetně popisu okolností, kterých se žalobce dovolává jako základu nároku a případně požadovaného úroku;

e) popis důkazních prostředků podporujících nárok;

f) odůvodnění příslušnosti soudu, a

g) přeshraniční povaha případu ve smyslu článku 3.

[...]

13 Článek 8 nařízení č. 1896/2006 stanoví:

„Soud, který obdrží návrh na vydání evropského platebního rozkazu, posoudí co nejdříve a na základě návrhu, zda jsou splněny požadavky stanovené v člancích 2, 3, 4, 6 a 7 a zda se nárok jeví jako opodstatněný. Toto posouzení lze provést automatizovaným postupem.“

14 Článek 9 tohoto nařízení stanoví:

„1. Nejsou-li požadavky stanovené v článku 7 splněny a není-li nárok zjevně neopodstatněný nebo není-li návrh nepřijatelný, poskytne soud žalobci příležitost návrh doplnit nebo opravit. Soud použije vzorový formulář B uvedený v příloze II.

2. Požaduje-li soud, aby žalobce návrh doplnil nebo opravil, stanoví lhůtu, již považuje za přiměřenou okolnostem. Soud může podle svého uvážení tuto lhůtu prodloužit.“

15 Článek 12 uvedeného nařízení, nadepsaný „Vydání evropského platebního rozkazu“, stanoví:

„1. Jsou-li splněny požadavky stanovené v článku 8, vydá soud evropský platební rozkaz co nejdříve, obvykle do 30 dnů od podání návrhu, a použije k tomu vzorový formulář E uvedený v příloze V.

Lhůta 30 dní nezahrnuje dobu, kterou potřebuje žalobce k doplnění, opravení nebo změně návrhu.

2. Evropský platební rozkaz se vydává spolu s kopií formuláře návrhu. Neobsahuje údaje, které žalobce poskytl v dodatcích 1 a 2 formuláře A.

3. V evropském platebním rozkazu bude žalovaný poučen, že má možnost

a) zaplatit žalobci částku uvedenou v rozkazu, nebo

b) napadnout rozkaz podáním odporu u soudu původu do 30 dnů ode dne, kdy mu byl rozkaz doručen.

4. V evropském platebním rozkazu bude žalovaný informován o tom, že:

a) rozkaz byl vydán pouze na základě informací poskytnutých žalobcem, které nebyly soudem ověřovány;

b) rozkaz se stane vykonatelným, pokud nebude u soudu podán odpor podle článku 16;

c) pokud bude podán odpor, bude řízení pokračovat před příslušnými soudy členského státu původu v souladu s pravidly běžného občanského soudního řízení, pokud žalobce výslovně nepožádal, aby v takovém případě řízení skončilo.

5. Soud zajistí, aby byl rozkaz žalovanému doručen v souladu s vnitrostátním právem způsobem, který splňuje minimální normy stanovené v člancích 13, 14 a 15.“

16 Článek 16 téhož nařízení zní takto:

„1. Proti evropskému platebnímu rozkazu může žalovaný podat odpor u soudu původu za použití vzorového formuláře F uvedeného v příloze VI, který obdrží spolu s evropským platebním rozkazem.

2. Odpor musí být odeslán do 30 dnů od doručení rozkazu žalovanému.

3. Žalovaný v odporu uvede, že nárok popírá, aniž by musel uvádět důvody.

[...]

- 17 Podle bodu 11 vzorového formuláře A uvedeného v příloze I nařízení č. 1896/2006 lze v případě potřeby uvést doplňující prohlášení a další informace.

Španělské právo

- 18 Dvacáté třetí závěrečné ustanovení Ley 1/2000, de Enjuiciamiento Civil (zákon č. 1/2000, občanský soudní řád), ze dne 7. ledna 2000 (BOE č. 7, ze dne 8. ledna 2000, s. 575) (dále jen „LEC“), kterým se zavádějí opatření k provedení nařízení č. 1896/2006 do španělského práva, v odstavcích 2 a 11 uvádí:

„2. Pro podání návrhu na vydání evropského platebního rozkazu se použije vzorový formulář A uvedený v příloze I nařízení č. 1896/2006, aniž je nutné předkládat jakékoli dokumenty; tyto budou případně prohlášeny za nepřijatelné.

[...]

11. Procesní otázky neupravené nařízením č. 1896/2006 pro vydání evropského platebního rozkazu se řídí ustanoveními [LEC] upravujícími řízení o platebním rozkazu.“

- 19 Článek 815 odst. 4 LEC stanoví:

„Je-li základem pro uplatnění nároku smlouva mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem nebo uživatelem, Letrado de la Administración de Justicia [(soudní úředník)] podá o tom soudci zprávu před [vydáním] platebního rozkazu, která soudci umožní posoudit případnou zneužívající povahu kteréhokoli z ujednání, na nichž je založen návrh nebo na jejichž základě je určena vymahatelná částka.

Soud posoudí i bez návrhu, zda lze některé z ujednání, na nichž je založen návrh, nebo na jejichž základě je určena vymahatelná částka, kvalifikovat jako zneužívající. Dospěje-li k závěru, že některé z ujednání lze takto kvalifikovat, vyslechne ve lhůtě pěti dnů účastníky řízení. Po vyslechnutí účastníků řízení rozhodne ve lhůtě pěti dnů usnesením. Při tomto řízení není nezbytné zastoupení advokátem ani procurador [(právní zástupce)].

Konstatuje-li soud zneužívající povahu některého ze smluvních ujednání, určí usnesením důsledky takového závěru, a sice buď neopodstatněnost návrhového žádání, nebo pokračování v řízení bez použití ujednání považovaných za zneužívající.

Dospěje-li soud k závěru, že žádné z ujednání není zneužívající, uvede to ve svém rozhodnutí a Letrado de la Administración de Justicia [(soudní úředník)] vydá vůči dlužníkovi platební rozkaz podle odstavce 1.

Proti vydanému usnesení lze v každém případě podat přímo odvolání.“

Spory v původním řízení a předběžné otázky

Věc C-453/18

- 20 Společnost Bondora uzavřela s p. Carlosem V. C. smlouvu o spotřebitelském úvěru na částku 755,27 eura. Dne 21. března 2018 podala tato společnost u předkládajícího soudu návrh na vydání evropského platebního rozkazu proti panu V. C.
- 21 Vzhledem k tomu, že měl předkládající soud za to, že se nárok zakládá na smlouvě o spotřebitelském úvěru sjednané mezi poskytovatelem a spotřebitelem požádal podle čl. 815 odst. 4 LEC společnost Bondora o předložení dokumentů podporujících nárok, jež odpovídají důkazním prostředkům uvedeným v bodě 10 vzorového formuláře A, konkrétně smlouvy o spotřebitelském úvěru a výpočtu výše nároku, aby bylo možné ověřit případnou zneužívající povahu smluvních ujednání obsažených v této smlouvě.
- 22 Společnost Bondora odmítla tyto dokumenty předložit a tvrdila zaprvé, že podle odstavce 2 dvacátého třetího závěrečného ustanovení LEC není v případě návrhu na vydání evropského platebního rozkazu nutné předložit dokumenty podporující nárok, a zadruhé, že články 8 a 12 nařízení č. 1896/2006 nehovoří o předložení dokumentů za účelem vydání evropského platebního rozkazu.
- 23 Předkládající soud má za to, že takový výklad právní úpravy uvedený v předchozím bodě by mohl vyvolat potíže v případě, že by se nárok, jehož částka je požadována, zakládal na smlouvě uzavřené se spotřebitelem. Věřitelská společnost totiž nepřipojila k návrhu na vydání evropského platebního rozkazu dokumenty nezbytné k posouzení případné zneužívající povahy ujednání, na nichž je založen návrh nebo na jejichž základě je určena vymahatelná částka, v souladu s čl. 815 odst. 4 LEC. Tento soud přitom zdůrazňuje, že čl. 815 odst. 4 LEC ve znění, jež se použije na skutkový stav, provedl do španělského práva judikaturu Soudního dvora týkající se směrnice 93/13, a zejména rozsudky ze dne 14. června 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349), jakož i ze dne 21. dubna 2016, Radlinger a Radlingerová (C-377/14, EU:C:2016:283), aby španělský soud mohl i bez návrhu posoudit údadnou zneužívající povahu smluvních ujednání, z nichž spotřebitelské úvěry vycházejí.
- 24 Za těchto podmínek se Juzgado de Primera Instancia n° de Vigo (soud prvního stupně č. 2 ve Vigo, Španělsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 a judikatura, která jej vykládá, vykládány v tom smyslu, že [toto ustanovení] brání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je dvacáté třetí závěrečné ustanovení [LEC], které stanoví, že spolu s návrhem na vydání evropského platebního rozkazu není nutné předkládat jakékoli dokumenty a že tyto budou případně prohlášeny za nepřípustné?
- 2) Musí být čl. 7 odst. 2 písm. e) nařízení č. 1896/2006 vykládán v tom smyslu, že [toto ustanovení] nebrání [soudu v] možnosti vyzvat věřitelskou společnost k předložení dokumentů, na nichž zakládá nárok vycházející ze spotřebitelského úvěru sjednaného mezi poskytovatelem a spotřebitelem, považuje-li soud za nezbytné posoudit tyto dokumenty za účelem zjištění, zda smlouva uzavřená mezi účastníky řízení neobsahuje zneužívající ujednání, a tím splnit požadavky vyjádřené ve směrnici 93/13 a v judikatuře, která ji vykládá?“

Věc C-494/18

- 25 Společnost Bondora uzavřela s XY smlouvu o spotřebitelském úvěru na částku 1 818,66 eura. Dne 17. května 2018 podala tato společnost u předkládajícího soudu návrh na vydání evropského platebního rozkazu proti tomuto spotřebiteli.

- 26 Ve vzorovém formuláři A uvedeném v příloze I nařízení č. 1896/2006 společnost Bondora uvedla, že XY je spotřebitelem a že má k dispozici smlouvu o spotřebitelském úvěru, která je základem tohoto návrhu, a výpočet výše pohledávky.
- 27 Poté, co předkládající soud zjistil, že jeden z účastníků řízení je spotřebitel, požádal společnost Bondora, aby vyplnila bod 11 tohoto vzorového formuláře A, nadepsaný „Doplňující prohlášení a další informace“, a uvedla rozpis dotčeného nároku, jakož i smluvní ujednání podporující tento nárok.
- 28 Společnost Bondora odmítla poskytnout tyto informace a tvrdila, že podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 není povinna uvést další důkazy dokládající nárok. V souladu s odstavcem 2 dvacátého třetího závěrečného ustanovení LEC není totiž v případě návrhu na vydání evropského platebního rozkazu nutné předložit dokumenty podporující tento návrh. Tato společnost rovněž tvrdila, že jiné soudy takovým návrhům na vydání evropského platebního rozkazu již vyhověly, aniž jí žádaly o splnění dalších požadavků.
- 29 Předkládající soud má pochybnosti ohledně výkladu nařízení č. 1896/2006 s ohledem na ochranu spotřebitelů a judikaturu Soudního dvora. Podle jeho názoru by evropský platební rozkaz vydaný bez provedení posouzení případné existence zneužívajících ujednání i bez návrhu mohl ohrozit nezbytnost ochrany spotřebitelů zakotvenou v článku 38 Listiny ve spojení s čl. 6 odst. 1 SEU.
- 30 Kromě toho podle názoru tohoto soudu článek 38 Listiny, čl. 6 odst. 1 SEU, jakož i čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 nebrání takovému vnitrostátnímu právnímu ustanovení, jako je odstavec 2 dvacátého třetího závěrečného ustanovení LEC, když umožňuje soudu, aby se seznámil s obsahem doplňujících ujednání dané smlouvy, aby mohl provést i bez návrhu posouzení existence zneužívajících ujednání.
- 31 Zastává naopak názor, že pokud by výklad nařízení č. 1896/2006 umožňoval dojít k závěru, že nelze požadovat žádná další upřesnění k ověření toho, zda byla použita zneužívající ujednání, bylo by toto nařízení neplatné z důvodu porušení čl. 6 odst. 1 SEU a článku 38 Listiny.
- 32 Za těchto podmínek se Juzgado de Primera Instancia n° 20 de Barcelona (soud prvního stupně č. 20 v Barceloně, Španělsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je slučitelné s článkem 38 Listiny, čl. 6 odst. 1 [SEU], jakož i s čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 takové vnitrostátní právní ustanovení, jako je odstavec [2] dvacátého třetího závěrečného ustanovení [LEC], které neumožňuje předložit ani vyžadovat předložení smlouvy ani rozpis výše nároku, ačkoli uplatnění [nároku] směřuje proti spotřebiteli a existují náznaky, že jsou požadovány částky na základě zneužívajících ujednání?
- 2) Je slučitelné s čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 1896/2006 v žalobách proti spotřebiteli požadovat, aby žalobce v bodě 11 vzorového formuláře A [uvedeného v příloze I nařízení č. 1896/2006] uvedl rozpis domáhaného nároku? Je dále s uvedeným ustanovením slučitelné vyžadovat, aby v tomtéž bodě 11 byl uveden obsah smluvních ujednání, na kterých se zakládají nároky vůči spotřebiteli jdoucí nad rámec hlavního předmětu smlouvy, a to za účelem posouzení existence zneužívající povahy?
- 3) V případě záporné odpovědi na druhou otázku, je na základě platného znění nařízení č. 1896/2006 možné i bez návrhu ověřit před vydáním evropského platebního rozkazu, zda smlouva se spotřebitelem neobsahuje zneužívající ujednání, a pokud ano, na základě kterého ustanovení lze takové ověření provést?

- 4) V případě nemožnosti na základě platného znění nařízení č. 1896/2006 ověřit i bez návrhu před vydáním evropského platebního rozkazu existenci zneužívajících ujednání, je Soudní dvůr žádán, aby rozhodl o platnosti uvedeného nařízení s ohledem na článek 38 Listiny a čl. 6 odst. 1 [SEU].“

Řízení před Soudním dvorem

- 33 Rozhodnutími předsedy Soudního dvora ze dne 6. září 2018 a 18. června 2019 byly věci C-453/18 a C-494/18 spojeny.

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce ve věcech C-453/18 a C-494/18, jakož i k třetí otázce ve věci C-494/18

- 34 Podstatou první a druhé otázky předkládajících soudů ve věcech C-453/18 a C-494/18, jakož i třetí otázky ve věci C-494/18, je, zda musí být čl. 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení č. 1896/2006, jakož i čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13, jak jsou vykládány Soudním dvorem a ve světle článku 38 Listiny, vykládány v tom smyslu, že umožňují „soudu“ ve smyslu uvedeného nařízení, aby v rámci řízení o evropském platebním rozkazu požádal věřitele o doplňující informace ke smluvním ujednáním, jichž se dovolává na podporu dotčeného nároku, a to za účelem posouzení i bez návrhu případné zneužívající povahy těchto ujednání, a v důsledku toho brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že jsou doplňující dokumenty předložené za tímto účelem nepřipustné.
- 35 Úvodem je třeba podotknout, že podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 se toto nařízení vztahuje na přeshraniční případy. Podle čl. 3 odst. 1 uvedeného nařízení se přeshraničním případem rozumí případ, ve kterém má alespoň jedna ze stran bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u něhož byl podán návrh na vydání platebního rozkazu. V projednávaném případě, s výhradou ověření, jež přísluší provést předkládajícím soudům, z informací ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že společnost Bondora má sídlo v Estonsku. Nařízení č. 1896/2006 se tedy použije.
- 36 V prvé řadě je nutné uvést, jak vyplývá z článku 1 ve spojení s body 9 a 29 odůvodnění nařízení č. 1896/2006, že účelem tohoto nařízení je zavedením řízení o evropském platebním rozkazu zjednodušit a urychlit soudní řízení týkající se nesporných peněžních nároků v přeshraničních případech a snížit náklady na ně.
- 37 Právě za účelem zaručení cíle spočívajícího v rychlosti a jednotnosti uvedeného řízení je návrh na vydání evropského platebního rozkazu podávám prostřednictvím vzorového formuláře A uvedeného v příloze I nařízení č. 1896/2006 v souladu s čl. 7 tohoto nařízení, jehož odstavec 2 vyjmenovává informace, které musí být v tomto návrhu obsaženy. Konkrétně čl. 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení č. 1896/2006 stanoví, že v návrhu na vydání evropského platebního rozkazu se uvádí žalobní důvod včetně popisu okolností, kterých se žalobce dovolává jako základu nároku a případně požadovaného úroku, jakož i popis důkazních prostředků podporujících nárok.
- 38 Podle článku 8 téhož nařízení platí, že soud, který obdrží návrh na vydání evropského platebního rozkazu, posoudí co nejdříve a na základě uvedeného vzorového formuláře A, zda jsou splněny požadavky stanovené zejména v článku 7 nařízení č. 1896/2006 a zda se nárok jeví jako opodstatněný. V takovém případě vydá evropský platební rozkaz v souladu s článkem 12 uvedeného nařízení. Nejsou-li požadavky tohoto článku 7 splněny, poskytne soud podle čl. 9 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 žalobci příležitost návrh doplnit nebo opravit prostřednictvím vzorového formuláře B uvedeného v příloze II.

- 39 Ve druhé řadě je třeba určit, zda v rámci takového řízení o evropském platebním rozkazu podléhá soud, který projednává tento návrh, požadavkům stanoveným v čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13, jak jsou vykládány Soudním dvorem a ve světle článku 38 Listiny.
- 40 V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, že systém ochrany zavedený směrnicí 93/13 vychází z myšlenky, že se spotřebitel nachází v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli z hlediska jak vyjednávací síly, tak úrovně informovanosti, což ho vede k tomu, že přistupuje na podmínky předem vyhotovené prodávajícím nebo poskytovatelem, aniž může ovlivnit jejich obsah (rozsudek ze dne 27. února 2014, Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, bod 39 a citovaná judikatura). Nadto článek 38 Listiny stanoví, že v politikách Unie je zajištěna vysoká úroveň ochrany spotřebitele. Tento požadavek platí pro provádění směrnice 93/13 (rozsudek ze dne 27. února 2014, Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, bod 52).
- 41 Zadruhé podle článku 6 odst. 1 směrnice 93/13 členské státy stanoví, že zneužívající ujednání použitá ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních právních předpisů pro spotřebitele závazná.
- 42 Zatřetí vzhledem k povaze a významu veřejného zájmu na ochraně spotřebitelů směrnice 93/13 ukládá členským státům povinnost – jak vyplývá z jejího čl. 7 odst. 1 ve spojení s jejím dvacátým čtvrtým bodem odůvodnění – zajistit odpovídající a účinné prostředky zabraňující dalšímu používání zneužívajících ujednání ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli (rozsudek ze dne 13. září 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, bod 40 a citovaná judikatura).
- 43 Podle ustálené judikatury Soudního dvora totiž platí, že vnitrostátní soud má povinnost posoudit zneužívající povahu smluvního ujednání spadajícího do působnosti směrnice 93/13 i bez návrhu, a odstranit tak nerovnováhu, která existuje mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem, za předpokladu, že za tímto účelem má k dispozici nezbytné informace o právním a skutkovém stavu (rozsudky ze dne 4. června 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350, bod 32, a ze dne 13. září 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, bod 42, jakož i citovaná judikatura).
- 44 V tomto ohledu je důležité zdůraznit, že v rámci řízení o vnitrostátním platebním rozkazu Soudní rozhodl, že čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 brání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje vydat platební rozkaz, pokud soud, který rozhoduje o návrhu na vydání platebního rozkazu, nemá pravomoc provést posouzení případné zneužívající povahy ujednání této smlouvy, a pokud podmínky uplatnění práva podat proti takovému rozkazu odpor neumožňují zajistit dodržování práv, která spotřebiteli přiznává tato směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, bod 71, a usnesení ze dne 28. listopadu 2018, PKO Bank Polski, C-632/17, EU:C:2018:963, bod 49).
- 45 Soudní dvůr tak rozhodl, že soud, u něhož byl podán návrh na vydání platebního rozkazu, musí určit, zda podmínky řízení o odporu stanovené vnitrostátním právem nevyvolávají nezanedbatelné riziko, že dotčení spotřebitelé požadovaný odpor nepodají (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, bod 61 a citovaná judikatura).
- 46 Tyto požadavky platí rovněž v případě, kdy je u „soudu“ ve smyslu nařízení č. 1896/2006 podán návrh na vydání evropského platebního rozkazu ve smyslu uvedeného nařízení.
- 47 Je proto třeba určit, zda nařízení č. 1896/2006 umožňuje soudu, u něhož byl podán návrh na vydání evropského platebního rozkazu, požádat věřitele o doplňující informace k ujednáním, jichž se dovolává na podporu svého nároku, a to za účelem provedení posouzení případné zneužívající povahy smluvních ujednání i bez návrhu v souladu s požadavky vyplývajících z čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13.

- 48 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že ačkoli čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1896/2006 taxativním způsobem upravuje požadavky, které musí splňovat návrh na vydání evropského platebního rozkazu (rozsudek ze dne 13. prosince 2012, Szyrocka, C-215/11, EU:C:2012:794, bod 32), nic to nemění na tom, že žalobce musí pro účely podání takového návrhu v souladu s čl. 7 odst. 1 uvedeného nařízení rovněž použít vzorový formulář A uvedený v příloze I tohoto nařízení. Z bodu 10 vzorového formuláře A přitom vyplývá, že žalobce má možnost označit a popsat druh dostupných důkazních prostředků, včetně listinných důkazů, a z bodu 11 tohoto formuláře, že k informacím, které jsou výslovně vyžadovány výše uvedenými body formuláře, mohou být přidány další informace, takže tento formulář umožňuje poskytnout doplňující informace k ujednáním dovolávaným na podporu nároku, jež spočívají zejména v reprodukci celé smlouvy nebo v předložení její kopie.
- 49 Kromě toho čl. 9 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 stanoví, že soud, u kterého je žaloba podána, má pravomoc požadovat, aby věřitel doplnil nebo opravil informace poskytnuté na základě článku 7 nařízení č. 1896/2006 za použití vzorového formuláře B uvedeného v příloze II uvedeného nařízení.
- 50 Z toho vyplývá, že soud, u něhož byl podán návrh na vydání evropského platebního rozkazu, musí mít možnost podle čl. 7 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 nařízení č. 1896/2006 požádat věřitele o doplňující informace k ujednáním, jichž se dovolává na podporu svého nároku, jako je reprodukování celé smlouvy nebo předložení její kopie, aby mohl provést posouzení případné zneužívající povahy takových ujednání v souladu s čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, body 44 a 50).
- 51 Odlišný výklad čl. 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení č. 1896/2006 by mohl věřitelům umožnit obejít požadavky vyplývající ze směrnice 93/13 a článku 38 Listiny.
- 52 Je rovněž třeba zdůraznit, že to, že vnitrostátní soud od žalobce vyžaduje, aby předložil obsah jednoho či více dokumentů, které jsou základem pro jeho návrh, je součástí dokazování, neboť taková výzva slouží pouze k tomu, aby se soud ujistil o opodstatněnosti žaloby, takže není v rozporu s dispoziční zásadou (*per analogiam* viz rozsudek ze dne 7. listopadu 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 a C-483/18, EU:C:2019:930, bod 68).
- 53 Článek 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení č. 1896/2006, ve spojení s čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13, jak jsou vykládány Soudním dvorem a ve světle článku 38 Listiny, v důsledku toho brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že doplňující dokumenty, jako je kopie dotčené smlouvy, ke vzorovému formuláři A uvedenému v příloze I nařízení č. 1896/2006 jsou nepřípustné.
- 54 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první a druhou otázku ve věcech C-453/18 a C-494/18, jakož i na třetí otázku ve věci C-494/18 odpovědět tak, že čl. 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení č. 1896/2006, jakož i čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13, jak jsou vykládány Soudním dvorem a ve světle článku 38 Listiny, musí být vykládány v tom smyslu, že umožňují „soudu“ ve smyslu uvedeného nařízení, aby v rámci řízení o evropském platebním rozkazu požádal věřitele o doplňující informace ke smluvním ujednáním, jichž se dovolává na podporu dotčeného nároku, a to za účelem posouzení i bez návrhu případné zneužívající povahy těchto ujednání, a v důsledku toho brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že jsou doplňující dokumenty předložené za tímto účelem nepřípustné.

Ke čtvrté otázce ve věci C-494/18

- 55 S ohledem na odpověď danou na první a druhou otázku ve věcech C-453/18 a C-494/18, jakož i na třetí otázku ve věci C-494/18 není namístě odpovědět na tuto čtvrtou otázku.

K nákladům řízení

- 56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původních řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporům probíhajícím před předkládajícími soudy, jsou k rozhodnutí o nákladech řízení příslušné uvedené soudy. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Článek 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, jakož i čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách, jak jsou vykládány Soudním dvorem a ve světle článku 38 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládány v tom smyslu, že umožňují „soudu“ ve smyslu uvedeného nařízení, aby v rámci řízení o evropském platebním rozkazu požádal věřitele o doplňující informace ke smluvním ujednáním, jichž se dovolává na podporu dotčeného nároku, a to za účelem posouzení i bez návrhu případné zneužívající povahy těchto ujednání, a v důsledku toho brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že jsou doplňující dokumenty předložené za tímto účelem nepřipustné.

Podpisy.